

Dag belangenbehartiger!

Op zondag 14 oktober is het weer zover. Dan nemen we met z'n allen het rode potlood of de computer ter hand om onze stem uit te brengen voor stad of gemeente en provincie. Wens je je leden te informeren over hoe de vork nu juist in de steel zit? Dan kan je hieronder alvast meer lezen over de Vlaamse werkwijze. Alle info voor Brusselse gemeenten vind je op <https://verkiezingen2018.brussels/>.

Intussen zullen we reeds in **163 Vlaamse** en in **alle Brusselse gemeenten digitaal stemmen**. Via het stappenplan in deze infomail, wordt iedereen een held op de stemcomputer. Voor zij die geen stem kunnen uitbrengen door ziekte, mobiliteitsproblemen of afwezigheid, bestaat de mogelijkheid om een **volmacht** aan te vragen. Hoe je dat doet, lees je verderop in deze e-mail.

Zin om met jouw trefpunt nog meer te betekenen? Zorg dan voor **vervoer** voor zij die niet meer naar het stemlokaal geraken. Zo laten we de stem horen van álle ouderen!

Jouw stem uitbrengen

Geldig stemmen

Er zijn een aantal mogelijkheden om geldig te stemmen:

1. Een **lijststem** uitbrengen. Dit wordt ook "kopstem" genoemd. Daarmee verklaar je je akkoord met de volledige lijst en de volgorde van de kandidaten. Zo stem je op geen enkele kandidaat, enkel voor een bepaalde partij.
2. Eén of meer **naamstemmen** uitbrengen. Dit wordt ook wel een "voorkeurstem" genoemd. Daarmee geef je een stem specifiek voor één of meer kandidaten van dezelfde lijst en verander je de volgorde.
3. Een **lijststem én één of meer naamstemmen** uitbrengen. In dat geval tellen alleen je naamstemmen mee.

Ongeldig

stemmen

Ongeldig stemmen met een stemcomputer is onmogelijk. Via het papieren stembiljet kan dit wel door:

- een stem of stemmen uit te brengen op verschillende lijsten;
- het stembiljet te veranderen (vorm/afmetingen), binnenin een voorwerp of papier te steken, een teken, tekst of doorhaling aan te brengen of een ander stembiljet te gebruiken dan standaard voorzien.

Je kan uiteraard ook **blanco stemmen**. Blanco en ongeldige stemmen tellen niet mee bij de zetelverdeling.

Wat als je je vergist hebt?

Merk je op jouw stembiljet (bij stemming op papier) of op het papieren bewijsstuk van de stemcomputer (bij digitaal stemmen) dat je niet de kandidaat of lijst naar wens hebt aangeduid? Geen paniek. Verlaat het stemhokje en geef je stembiljet (bij stemming op papier) of het papieren bewijsstuk met de chipkaart (bij digitaal stemmen) af aan de voorzitter van het stembureau. Zeg dat je je vergist hebt en dat je opnieuw wil stemmen.

Digitaal stemmen

Wil je weten of er bij jou digitaal gestemd wordt? Klik dan [hier](#).

Hiernaast kan je de **stapsgewijze procedure** zien om digitaal te stemmen. (Klik op de afbeelding om ze groter te openen.)

Is het nog niet helemaal duidelijk? Bekijk dan even dit [filmpje](#) of vraag aan jouw gemeente of stad of er een demo-stemcomputer ter beschikking is om te oefenen.

Let op: omdat er verschillende verkiezingen tegelijk plaatsvinden, zal je **stap 3 en 4 twee keer** moeten uitvoeren (in Antwerpen, en in Voeren + de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel zelfs drie keer, want daar wordt respectievelijk ook gekozen voor de stadsdistricten en OCMW-raad). Tijdens het stemmen voor een bepaalde verkiezing kan je altijd een stap terug, zodat je jouw keuze kan veranderen. Maar, eenmaal je voor een verkiezing jouw stem op het scherm **bevestigd** hebt, dan gaat de stemcomputer over naar de volgende verkiezing.

Toch een fout gemaakt? Maak dan gebruik van de procedure zoals hierboven beschreven ('Wat als je je vergist hebt?').

Volmacht

In België is er **opkomstplicht**, wat wil zeggen dat je als Belg verplicht bent om deel te nemen aan de verkiezingen.

- Als je op 14 oktober zelf niet naar het stemlokaal kan om te stemmen, dan dien je **bewijzen of attesten** te bezorgen die je afwezigheid verantwoorden. Wil je ook je stem laten gelden ondanks je afwezigheid? Dan kan je een andere kiezer **volmacht** geven om in jouw naam te stemmen. Dit kan via het [volmachtformulier](#).
- Geef je **geen volmacht**, maar heb je wel een bewijs van afwezigheid? Dan gaat de vrederechter na of je aanwezigheid gegrond is of niet. Voeg daarom een brief toe aan het attest waarin je de reden uiteenzet en onderteken die.
- Als je zelf **niet gaat stemmen** én je geeft **geen bewijs** of volmacht, dan kom je terecht op de lijst van kiezers die niet hebben gestemd en riskeer je een boete.

1. Voorwaarden volmachtgever

Reden van afwezigheid	Bewijs van afwezigheid	
Je bent ziek of te zwak	Doktersattest (<i>opgelet: een arts die zelf kandidaat is, kan o...</i>)	
Je bent in het buitenland om privéredenen / vakantie	Attest van tijdelijk verblijf in het buitenland, afgegeven door gemeente	
Beroepsredenen	Werknemers: attest van je werkgever Zelfstandigen: attest waaruit de uitoefening van je beroep voor je afwezigheid blijkt, afgegeven door de gemeente	
Je bent schipper, marktkramer of kermisreiziger	Attest waaruit de uitoefening van je beroep blijkt, afgegeven door gemeente	
Toestand van vrijheidsbeneming door een rechterlijke maatregel	Attest van de directie van de strafinrichting	
Je kan niet stemmen door je geloofsovertuiging	Attest van de religieuze overheid	
Studieredenen	Attest van de directie van je school	

Een attest van de gemeente, kan verkregen worden t.e.m. 13 oktober.

2. Voorwaarden volmachtkrijger

BEN JE OP DE DAG VAN DE VERKIEZINGEN OP
VAKANTIE IN HET BUITENLAND?
JE KAN DAN MET VOLMACHT STEMMEN.

De volmachtkrijger moet geen familielid zijn. Hij of zij moet wel voldoen aan volgende voorwaarden:

- de volmachtkrijger mag geen volmacht hebben gekregen voor andere stemgerechtigden, er is dus maar **één volmacht per volmachtkrijger**;
- de volmachtkrijger moet op de verkiezingsdatum kunnen stemmen voor **alle verkiezingen** waarvoor je zelf stemgerechtigd bent (bv. gemeenteraad en provincieraad).

Dit laatste betekent dat een Belgische kiezer van Brugge gerust kan stemmen in de plaats van een Belgische kiezer van bijvoorbeeld Heist. Uiteraard dient hij of zij ook een stem uit te brengen in eigen woonplaats. Enkel in Antwerpen en Voeren + de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel is het opletten geblazen. Daar kiest men respectievelijk ook nog voor het district en de OCMW-raad. Een Antwerpenaar zal dus sowieso beroep moeten doen op een Belgische kiezer uit Antwerpen.

3. Op de verkiezingsdag zelf

Op 14 oktober brengt de volmachtkrijger (de persoon die in jouw plaats stemt) de volgende documenten mee naar het stembureau, waar jij normaal moet stemmen (zie oproepingsbrief):

- het ondertekend en ingevuld volmachtformulier;
- zijn of haar eigen identiteitskaart;
- zijn of haar eigen oproepingsbrief;
- jouw oproepingsbrief;
- het attest dat bewijst dat je zelf niet kan stemmen.

De persoon die in jouw plaats stemt, geeft het volmachtformulier en het attest af aan de voorzitter van het stembureau waar jij moet stemmen.

Meer info?

Voor meer info kan je terecht op de speciale website: vlaanderenkiest.be. Daar staat alle info m.b.t. de volmachtregeling en het digitaal stemmen uitgebreid beschreven.

Uiteraard beantwoorden we ook graag jouw vragen via belangenbehartiging@okra.be en kan je terecht bij jouw gemeente of stad.

Contacteer ons

PB 40, B-1031 Brussel

www.okra.be

belangenbehartiging@okra.be

Studiedienst

02 246 44 40

02 246 39 45

Pensioendienst

02 246 44 45

02 246 44 31

OKRA-Zorgrecht

02 246 57 72

Copyright 2018 OKRA – [Contacteer ons](http://www.okra.be) – www.okra.be